

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 8.

Tiende Session.

5te Møde.

Lørdagen den 9de Octbr.

(Fortfat.)

Sicherung: Det forekommer mig, at den ærede Minister ikke gik ind paa et af de, som det synes mig, vigtigste Spørgsmaal af dem, der ere blevne reiste under denne Forhandling, navnlig af den første ærede Taler (Fonnesbech). De Spørgsmaal, som den ærede Minister berørte, angaae, uagtet jeg meget gjerne skal indrømme, at der ogsaa ligger Principspørgsmaal i dem, dog for en væsentlig Deel Enkeltighederne, men det af den 1ste ærede Taler reiste Spørgsmaal, om det Apparat, — jeg troer, han brugte dette Udtryk — hvorved denne hele Forvaltningsgreen skal bringes til en forstandig Udøvelse, berørte den ærede Minister ikke, og det griber dog, saavidt jeg kan indsee, ind i vor hele nuværende Forvaltningstilstand. Hvorfor komme vi til en vis Samlen og Usikkerhed hver Gang der er Spørgsmaal om, hvorledes Sager af denne Natur omkring i Landet skulle gribes an, for paa den ene Side at blive undergivne en behørig sagkyndig og dygtig Behandling og paa den anden Side den Indskyldelse, som de til Udgiften Bidragydende altid skulle have? Jeg troer, det kommer af, at vort hele nuværende Amtmandsvæsen formeget har udviklet sig til at være i Rigsdagen og forliden til at være i Amtet, at den hele Udvikling af de derunder hørende Forvaltningsgrene formeget bringes ind under den lovgivende Forsamling og ikke holdes tilstrækkeligt under Bestyrelsen. Man kommer stedse mere og mere til at gjøre Amts-

raadene til Bestyrere og Amtmændene enten til Amtsraadenes Secretairer, Skrivere eller noget Saadant, eller til meget nyttige Folk, som leve omkring i Landet en vis Deel af Aaret og samle locale Kundskaber, for siden i de lovgivende Forsamlinger paa en vis Maade at være deres egne Controlleurer. Der er en Side af dette Forvaltningstilv, som det netop i dette Døielik er Lid alvorlig at angribe, da der forestaaer en vigtig Udvikling af vort hele Retsvæsen, hvorved en Mangfoldighed af Bestyrelses-Forretninger skal bringes over i andre Hænder; hvor skulle disse Forretninger bringes hen, og hvor kunne de billigt bringes hen? — thi, tillad mig, her skulle vi stedse spørge om Billigheden og gribe den fat strax, det bliver os dyrt nok alligevel. — De skulle bringes ind under Amtmandskaberne, derunder skal det hele Lægs- væsen henlægges, derunder skal — og det er det, der rammer det foreliggende Tilfælde — det hele Apparat med Ingenieurvæsenet, Landmaalingen etc. have sit Sæde. En Green, som er aldeles beslægtet med den nu foreliggende Gjenstand, er allerede inddragen under Amtmandskaberne, vel ikke endnu paa en aldeles forstandig, men dog paa en taalelig god Maade, og det er Veivæsenet. Naar den ærede 1ste Taler ved at søge Apparatet saa at sige har skudt Landvæsencomissionerne tilside, som et i det Hele taget til det Brug ikke heldigt Apparat, hvilken Mening jeg ganske deler med ham, saa synes mig, at den, man skulde drage frem, er Amtets Hovedmand i Sager af den Natur, den, der lønnes af Amtet for at være Veinspecteur, for at være den egentlig Arbejdende, den Kyndige, og han lønnes allerede høit nok for at kunne have Brugbarhed. Vi savne Be-